

Onderzoeksrapportage

MijnBurgemeester

Waalre

De gemeente Waalre is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Als onderdeel van deze zoektocht heeft de gemeente haar inwoners gevraagd naar wat voor persoon ze moeten kijken. Wat zijn volgens hen belangrijke eigenschappen voor de nieuwe burgemeester? En aan wat voor persoon denken zij wanneer zij de nieuwe burgemeester voor zich zien?

Datum: 19 April 2022

Aantal deelnemers: 598

In opdracht van: gemeente Waalre

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

De tool ‘MijnBurgemeester’

Via de tool MijnBurgemeester, ontwikkeld door Citisens, hebben inwoners van Waalre hun mening gegeven over het profiel van hun toekomstige burgemeester. Zij konden digitaal reageren op 10 stellingen en een open vraag: "Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Waalre, dan zie ik iemand die...". De vragenlijst was toegankelijk via computer, tablet en smartphone, en te bereiken via de link www.BurgemeesterWaalre.nl.

Burgemeesterstype

Inwoners hebben verschillende ideeën bij hun ideale burgemeester. Citisens heeft deze ideeën en wensen samengevat tot vier verschillende typen burgemeesters. Na het invullen van de stellingen en de open vragen kregen de inwoners van Waalre te zien welk type burgemeester het beste bij hun antwoorden past. In bijlage 1 is een omschrijving te vinden van de vier burgemeesterstypen.

Inwoners bereiken

Om zoveel mogelijk inwoners uit te nodigen tot deelname, is het onderzoek door Citisens onder de aandacht gebracht via een mix aan online en offline middelen. Verder is er een online campagne uitgezet via de sociale mediakanalen van de gemeente. Deze berichten waren gericht op inwoners van de gemeente Waalre. Tot slot hebben medewerkers van de gemeente Waalre inwoners op straat gevraagd de vragenlijst op een iPad in te vullen.

598 respondenten

Uiteindelijk hebben de antwoorden van 598 inwoners die deelnamen aan de inwonersconsultatie geleid tot de inzichten die u leest in dit rapport. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers en deelnemers van buiten de gemeente uit de resultaten gefilterd.

Samenvatting resultaten

HOOFDSTUK 2

De nieuwe burgemeester van Waalre

Deelnemers zien het liefst een burgemeester die verstand van zaken heeft, maar geen rol op de voorgrond pakt. De nieuwe burgemeester moet volgens de inwoners van Waalre vooral **betrokken zijn op de achtergrond** en **anderen de ruimte geven**. Deelnemers willen ook graag een **burgervader/moeder** in plaats van een bestuurder, en kiezen vaker voor **ervaring** dan voor **ambitie**. Daarnaast vindt men het belangrijk dat de burgemeester niet alleen kennis over de inhoud heeft, maar deze **inhoud ook kan overbrengen**. Tot slot kiezen zij vaker voor een burgemeester die gefocust is op **de uitkomst**, dan op het proces. Op deze punten zijn deelnemers het meest uitgesproken.

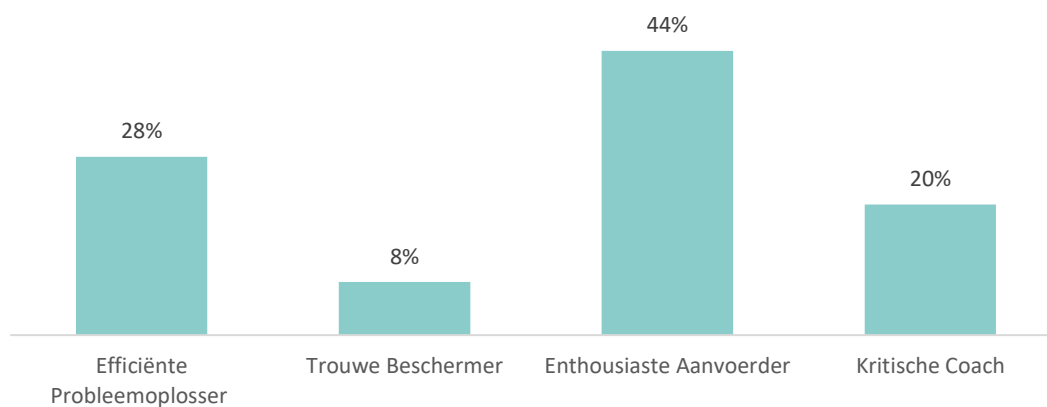
Op andere punten is minder overeenstemming. Zo verschillen deelnemers onderling over de vraag of de nieuwe burgemeester professioneel moet blijven, of gevoelens moet laten zien. Er is een lichte voorkeur voor het **laten zien van gevoelens**, wat samenhangt met een voorkeur voor een burgemeester die **met inwoners om tafel gaat** in plaats van hard optreedt. Tegelijkertijd laten invullers ook een lichte voorkeur zien voor een focus op het **beste resultaat**, in plaats van op het behouden van een goede sfeer. Tot slot is er geen duidelijke voorkeur voor een burgemeester die zich richt op de uitdagingen van de toekomst of op de uitdagingen van vandaag, al wordt iets vaker gekozen voor **uitdagingen van de toekomst**.

Uit de antwoorden op de open vraag blijkt dat deelnemers zoeken naar een betrokken, toegankelijke burgemeester die de mensen in het dorp en regio kent en verbindt. Er is behoefte aan een eerlijke en transparante burgemeester. Ook spraken de deelnemers een lichte voorkeur uit voor een vrouwelijke burgemeester.

Type burgemeester

Aan het eind van de vragenlijst kregen deelnemers op basis van hun antwoorden een typering te zien van het type burgemeester dat het best bij hun mening past. In bijlage 1 leest u een omschrijving van deze vier typen, die de deelnemers ook te zien hebben gekregen.

De meeste deelnemers kwamen uit op een **Enthousiaste Aanvoerder**. Meer dan 4 op de 10 invullers uit gemeente Waalre kwam uit op deze typering. Dit werd gevolgd door een **Efficiënte Probleemoplosser** en een **Kritische Coach**, zoals blijkt uit de onderstaande figuur.

Type burgemeester	%
Efficiënte Probleemoplosser	28%
Trouwe Beschermer	8%
Enthousiaste Aanvoerder	44%
Kritische Coach	20%

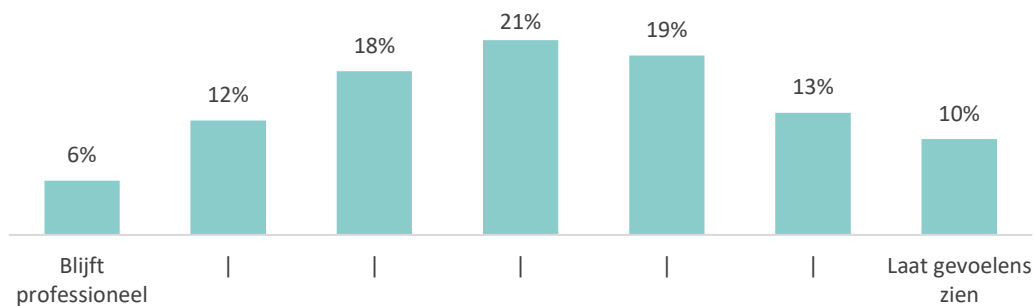
Resultaten

HOOFDSTUK 3

Hieronder vindt u de resultaten van de 10 stellingen waarover inwoners van gemeente Waalre hun mening hebben gegeven. Bij elke stelling kon men aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deelnemers konden zich positioneren op een zevenpunt-schaal om hun mening weer te geven.

Stellingen

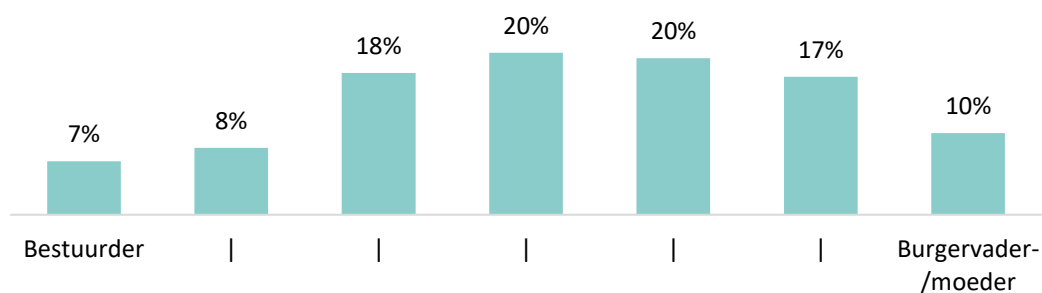
Professioneel of laat gevoelens zien

Mijn burgemeester: blijft professioneel / laat gevoelens zien

Blijft professioneel						Laat gevoelens zien
6%	12%	18%	21%	19%	13%	10%

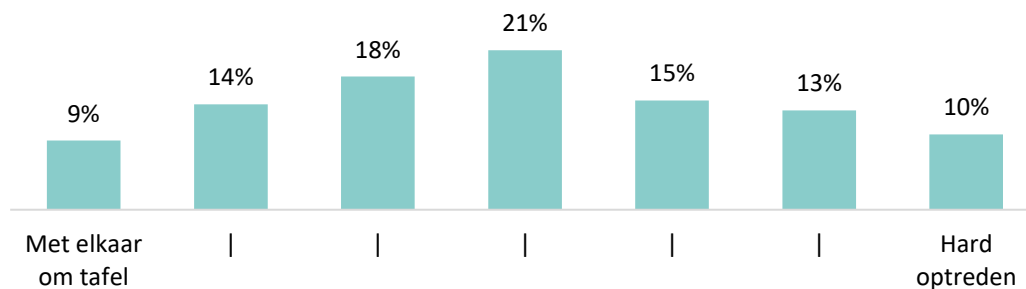
Bestuurder of burgervader/-moeder

Mijn burgemeester is vooral: bestuurder / burgervader-/moeder

Bestuurder						Burgervader- /moeder
7%	8%	18%	20%	20%	17%	10%

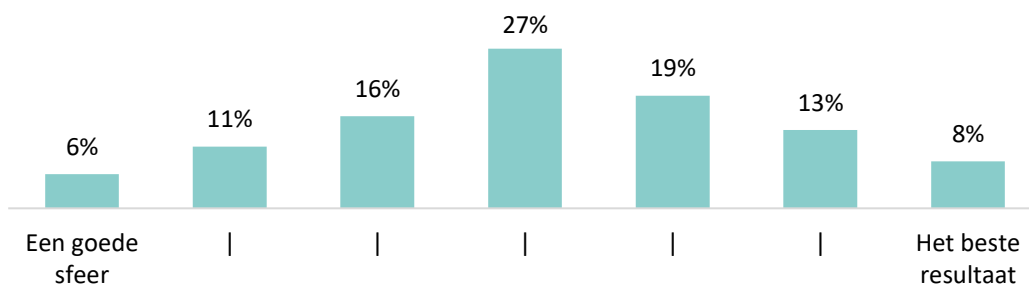
Met elkaar om tafel of hard optreden

Mijn burgemeester bij dreigend gevaar: met elkaar om tafel / hard optreden

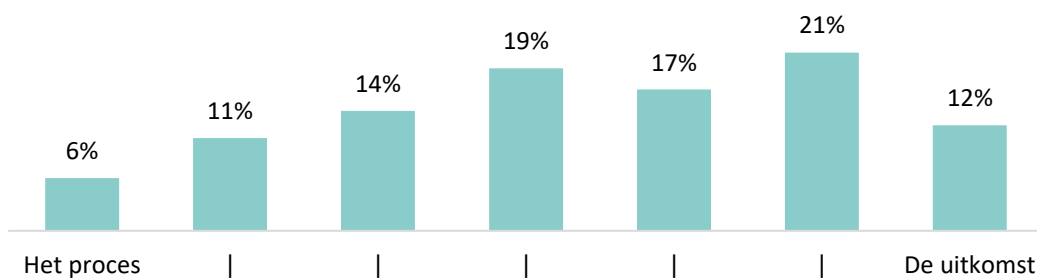
Met elkaar om tafel						Hard optreden
9%	14%	18%	21%	15%	13%	10%

Een goede sfeer of het beste resultaat

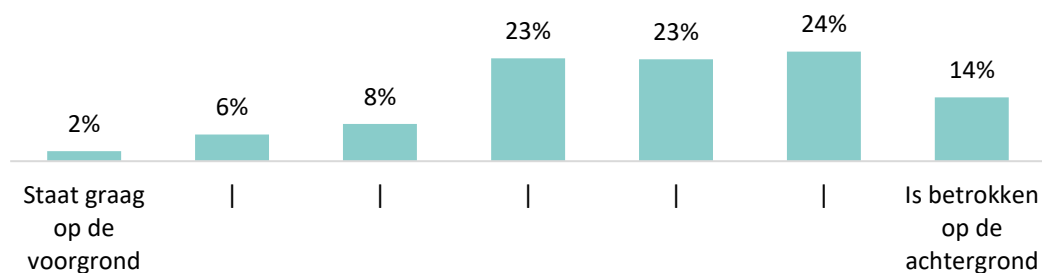
Mijn burgemeester gaat voor: een goede sfeer / het beste resultaat						
Een goede sfeer						Het beste resultaat
6%	11%	16%	27%	19%	13%	8%

Het proces of de uitkomst

Mijn burgemeester richt zich op: het proces / de uitkomst						
Het proces						De uitkomst
6%	11%	14%	19%	17%	21%	12%

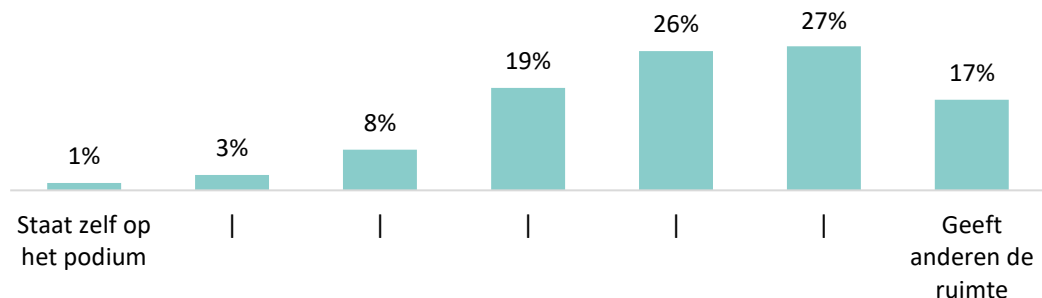
Op de voorgrond of op de achtergrond

Mijn burgemeester: staat graag op de voorgrond / is betrokken op de achtergrond

Staat graag op de voorgrond						Is betrokken op de achtergrond
2%	6%	8%	23%	23%	24%	14%

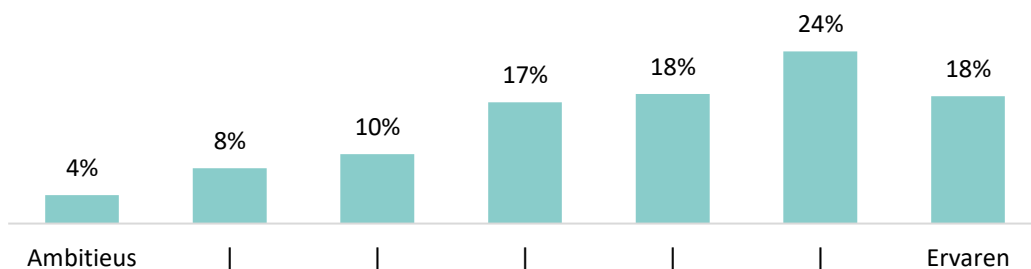
Staat zelf op het podium of geeft anderen de ruimte

Mijn burgemeester: staat zelf op het podium / geeft anderen de ruimte

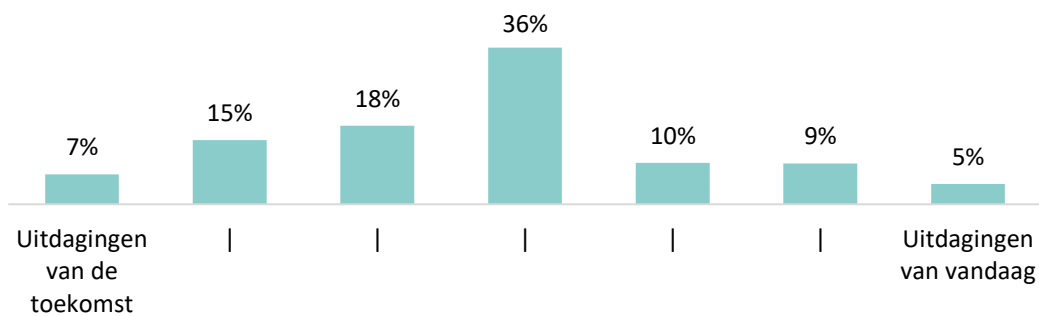
Staat zelf op het podium						Geeft anderen de ruimte
1%	3%	8%	19%	26%	27%	17%

Ambitieuus of ervaren

Mijn burgemeester is: ambitieuus / ervaren						
Ambitieuus						Ervaren
4%	8%	10%	17%	18%	24%	18%

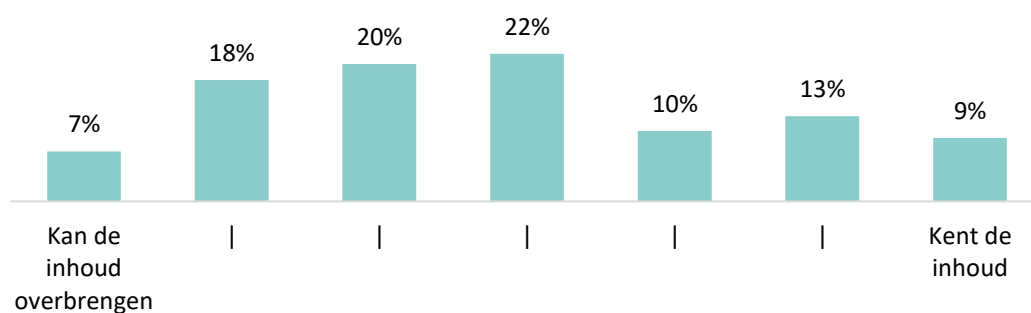
Uitdagingen van de toekomst of vandaag

Mijn burgemeester richt zich op: uitdagingen van de toekomst / uitdagingen van vandaag						
Uitdagingen van de toekomst						Uitdagingen van vandaag
7%	15%	18%	36%	10%	9%	5%

Inhoud overbrengen of kennen

Mijn burgemeester: kan de inhoud overbrengen / kent de inhoud						
Kan de inhoud overbrengen						Kent de inhoud
7%	18%	20%	22%	10%	13%	9%

Open vragen

Inwoners is de volgende open vraag voorgelegd: 'Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Waalre, dan zie ik iemand die...'. De antwoorden staan hieronder samengevat rondom enkele veelgenoemde eigenschappen.

Thema	Korte omschrijving
... betrokken is	Er is vraag naar een burgemeester die zichtbaar is voor alle inwoners en die weet wat er speelt in de gemeente.
	<i>Quote: "Betrokken is bij Waalre en zijn inwoners, aanwezig en zichtbaar is en er naar streeft dat het ambtenaren apparaat zich ten dienste van de bewoners opstelt en naar buiten gericht is."</i>
... een vrouw is	Veel inwoners zien graag een vrouwelijke burgemeester, die sociaal is, mensen met elkaar verbindt en betrouwbaar is.
	<i>Quote: "Een vrouw met een warme uitstraling die duidelijk communiceert en keuzes kan maken."</i>
... eerlijk is	Inwoners waarderen de kwaliteit eerlijkheid in de toekomstige burgemeester. Zij zien graag een burgemeester die transparant is en zegt waar het op staat.
	<i>Quote: "Eerlijk, open, vertrouwen in de politiek herstelt. Géén geruzie en géén achterkamertjes."</i>

Onderzoeksverantwoording

HOOFDSTUK 4

Onderzoeksmethode

Veldwerk

Dit onderzoek is uitgevoerd van 7 t/m 18 april 2022. Het onderzoek was via de open link www.burgemeesterwaalre.nl voor alle inwoners in te vullen. Om aandacht te vragen voor het onderzoek en mensen uit te nodigen om mee te doen, is een campagne opgezet met een mix aan online en offline middelen. De campagne bestond uit advertenties die inwoners oproepen mee te denken over het profiel van de nieuwe burgemeester, bijvoorbeeld op Facebook, Instagram, NU.nl en AD.nl. Daarnaast konden minder digitaal vaardige inwoners een papieren vragenlijst aanvragen of de vragen samen met een onderzoeker via de telefoon invullen.

Stellingen

Het onderzoek bestond uit 10 stellingen waarmee invullers konden aangeven welk eigenschap of gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deze stellingen zijn ontwikkeld door Citisens, op basis van onderzoek naar leiderschapstijlen van burgemeesters. Aan de hand van diverse publicaties over leiderschapstijlen, zijn vier dimensies ontleend: 1) leiderschapsoriëntatie, 2) omgang met macht, 3) taakoriëntatie en 4) communicatiestijl. In 2019 is door Citisens een onderzoek uitgevoerd onder 2.816 leden van het Citisens-panel, waarbij hen is gevraagd wat een burgemeester tot hun ideale burgemeester maakt. Op basis van hun antwoorden, zijn stellingen toegekend aan elk van de vier bovengenoemde dimensies. Vervolgens is voor de vier dimensies in kaart gebracht welke stijlvoorkeur respondenten hebben. Hieruit blijkt dat Nederlanders niet eensgezind zijn in hun voorkeuren voor de stijl van de burgemeester. Door middel van een clusteranalyse zijn vier typen burgemeesters onderscheiden: 1) de facilitator, 2) de beschermer, 3) de pragmatische probleemoplosser en 4) de aanvoerder. Het type burgemeester dat het beste past bij de antwoorden die invullers geven in de MijnBurgemeester-tool, krijgen zij te zien aan het eind van het onderzoek. De beschrijving zoals deze getoond wordt, ziet u in bijlage 1.

In het onderzoek worden niet alle stellingen die behoren tot de dimensies getoond. De gemeente krijgt in voorbereiding op het onderzoek de mogelijkheid 10 stellingen te kiezen uit een totaal van ongeveer 20 stellingen. Om ervoor te zorgen dat alle dimensies vertegenwoordigd zijn in het onderzoek, kiest de gemeente per dimensie minimaal 2 en maximaal 4 stellingen.

Respons

In totaal hebben 635 personen de vragenlijst ingevuld. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd, en zijn controles uitgevoerd om eventueel misbruik van de vragenlijst te achterhalen. Onderdelen van het verificatieproces waren onder andere een check op e-mailadres, postcode en invultijd. Hiermee zijn de uitkomsten van inwoners van buiten de gemeente buiten de analyse gehouden. Dit heeft geleid tot een netto respons van 598 invullers.

Bijlage 1

Hieronder ziet u de omschrijving van de vier typen burgemeesters die de invullers aan het eind van de vragenlijst te zien kregen. Elke invuller kreeg het type te zien dat het meest met hun mening op de stellingen overeen kwam. Daarnaast hadden zij de mogelijkheid om door te klikken en een omschrijving van alle vier de typen te lezen.

Efficiënte Probleemoplosser

“Waar een wil is, is een weg!”

Probleemoplossers hebben hun blik gericht op het hier en nu, en gaan recht op hun doel af. Vaak zijn dit doelen die door anderen zijn gekozen en vastgesteld.

Onderweg gaan zij moeilijkheden niet uit de weg. Sterker nog, probleemoplossers gaan actief aan de slag met het zoeken naar een oplossing. Zoals de naam al doet vermoeden, denkt dit type liever vanuit mogelijkheden dan belemmeringen.

Dat komt omdat de probleemoplosser resultaten wil boeken. Ze kiezen voor houding die daar op dat moment bij helpt: formeel of informeel, samen met anderen of alleen. Het is maar net wat er nodig is om samen vooruit te blijven gaan.

Kritische Coach

“Teamwork makes the dream work”

De kritische coach is een echte bruggenbouwer die energie krijgt van contact met anderen en steeds de samenwerking opzoekt. Dit type vindt het belangrijk om anderen zo veel mogelijk te betrekken en ervoor te zorgen dat zij tot goede ideeën en besluiten kunnen komen.

Onderweg heeft de kritische coach veel aandacht voor de omgeving: is iedereen nog aangehaakt? En hoe is de sfeer? Een goed proces is minstens zo belangrijk als een mooi resultaat.

Hoewel hun houding eerder formeel dan informeel is, zijn kritische coaches erg sociaal vaardig. Ze weten goed aan te sluiten bij de leefwereld van hun publiek en houden van duidelijke communicatie.

Trouwe Beschermer

“Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg”

Wat moet er gebeuren en wanneer? Dit zijn de vragen aan de trouwe beschermer zich mee bezig houdt. Daarbij richt dit type zich op uitdagingen van dit moment. Trouwe beschermers zijn geen fan van verandering, liever beschermen zij dat wat bekend en vertrouwd is. Dat steken zij ook niet onder stoelen of banken.

Onderweg houdt de trouwe beschermer zich zowel bezig met einddoel als met het proces. Problemen zijn er om op te lossen, maar niet door van de gebaande paden af te wijken.

Als het nodig is, kan de trouwe beschermer voor een autoritaire houding kiezen. Bij dreigend gevaar ondernemen zij liever snel actie dan dat zij lang praten. En bevoegdheden zijn er om te gebruiken als de situatie daarom vraagt.

Enthousiaste Aanvoerder

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder”

De blik naar buiten! Dat is wat de enthousiaste aanvoerder typeert. Deze burgemeester richt zich op uitdagingen van de toekomst én heeft daar een visie op.

Enthousiaste aanvoerders zijn niet bang voor verandering. Sterker nog, onderweg zoeken zij rustig de grenzen op wanneer dat nodig is. Het liefst duiken zij de inhoud in om hun plannen werkelijkheid te laten worden.

Als dat nodig is, gebruiken enthousiaste aanvoerders hun bevoegdheden om zaken voor elkaar te krijgen. Daarbij gaan ze niet voorbij aan anderen. Met een enigszins informele houding weten zij anderen te betrekken en overtuigen. Samen onderweg naar die stip op de horizon.

